

ศิริวัฒน์
ที่ ๑๕๐๕/๒(ส) บ้าน

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

గ్రంథాలిస్తు గ్రంథాలిస్తు

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สลธ)/๖๔๑ ลงวันที่ ๓๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเข้มแข็งธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความลับเอียด ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ตามข้อสังการของท่านนายกรัฐาความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ไปอยู่ร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมิใช่ระบบสหกรณ์แบบบ้านผลัดนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเขื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้มุ่งหวังทำกำไรเพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดหาทรัพยากรด้านทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจการต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ ร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงพยาบาล สถานีจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต – โอบาม (Poipet O’ Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดครอบและหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจเพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อก็ได้จากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับกับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้นในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนนและทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควรให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการนำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการและร่วมมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการและรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิล拉斯)

รองเลขาธิการคณะกรรมการและรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการและรัฐมนตรี

สำนักพัฒนาฯ ศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๓ (ภารีสา) ๔๔๑ (อุภาวดี)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๕๖๖ www.cabinet.thaigov.go.th (e 23-07-๒๕๖๗/อุภาวดี)

ជំនាញអ៊ីតុលិ
ពី លរ ០៩០៥/ភ(ក) នៃពេល

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ଗ୍ରାମୀକମ ୨୫୫୯

เรื่อง การสร้างความเขื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ จำนวนมาก ที่ คสช.(สสศ)/บจก
ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความลับเอียด ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมายังด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ตามข้อสั่งการของท่านนายคณารักษากิจความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมีใช้ระบบสหกรณ์แบบปันผลนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเขื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้ มุ่งหวังที่กำไรเพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดทำทรัพยากรัตนทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำไปลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ รวมกันในรูปแบบการณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงพยาบาล สถานีจราหนายาน้ำน้ำชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระดับประเทศที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคมคือเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต – โอบ涅ียง (Poipet O’Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง โดยมุ่งเน้นในพื้นที่ที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อก็ได้กำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เที่นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการ นำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สถาคัลล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการและรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามติดตามรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลลักษณ์)

รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักพัฒนาอุทยานศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๓ (ภารีสา) ๔๕๔ (สุภาวดี)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๖๖ www.cabinet.thaigov.go.th (๔๙ ๒๓-๐๗-๒๕๖๗/๙๗๙)

ตัวชี้วัดที่ดี

ที่ ๓๐๔/ว(ล) เมอฯกํ

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘

กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สสอ)/๖๔๑
ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียด pragmatism สำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฏาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ตามข้อสังการของหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ด้วยการเชื่อมกับประเทศไทยเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนี้ทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับคืนมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมีระบบสหกรณ์แบบเป็นผลนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หากใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้ มุ่งหวังทำกำไรเพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดหาทรัพยากรดั้นทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำไปกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่างๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ ร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงพยาบาล สถานีจราจรน้ำมันชุมชน การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสร้างเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต – โภเนียง (Poipet O'Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อเกิดกำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสร้างสรรค์ ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษสร้างสรรค์กลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานครรภ์กำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสร้างสรรค์ ก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการ นำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้รับการแต่งตั้ง

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิสาส)
รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ດំណឹងពីស្ថាគត្តិ

ទី នរ ០៥០៥/ភគ (ក) នៃពេលវេលា

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ଗ୍ରଗ୍ନାମ ୨୫୫

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สลอ)/๖๔๑ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเขื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความลับเอียด ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฏาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเขื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ตามข้อสั่งการของหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้เมื่อไหร่ว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมิใช่ระบบสหกรณ์แบบปันผลนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนขึ้นอยู่กับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้ มุ่งหวังที่กำไร เพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากที่ค่าใช้จ้าง ค่าแรง ค่าจัดหาทรัพยากรต้นทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวนสodic การสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจการต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ ร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงสีชุมชน สถานีจำหน่ายน้ำมันชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระแห้งเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต – โวเนียง (Poipet O’Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรคลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่า เมื่อเกิดกำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขับเคลื่อน ทางด้าน ความต้องการ รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชื่นในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการ นำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม ลดคล่องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการแล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยินดี และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลาส)
รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด่วนพิสูจน์
ที่ นร ๐๕๐๕/ว/ก) ๒๕๕๗

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙

กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คศ(สสศ)/๖๔๑
ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจ
ชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียด
ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษา
ความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม
กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ตามข้อสั่งการของหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย
ด้วยการเชื่อมกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน
(ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรม
ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนี้จะต้องมีศูนย์ภาพและยิ่งยืน
ให้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ในอีก ๓๐ ปี ที่เหลือ
นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายใต้รัฐบาล ๒๕๕๘ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนา
เศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมีชีรูปแบบสหกรณ์
แบบบ้านผลัด ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจ
ชุมชนไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิด
ธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้ มุ่งหวังทำกำไร
เพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง
ค่าจัดทำทรัพยากรดั้นทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำไปสนับสนุนให้สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม
การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม
(Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจการต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ
ร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงสีชุมชน สถานีจำหน่ายน้ำมันชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสารแก้วเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ
ปอยเปต – โภเนียง (Poipet O’Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร
คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัย
ผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้มีผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อก็ได้กำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการ นำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ระบุไว้ดังนี้

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน
๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว
๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามติดตามคณะกรรมการรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลาส)
รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ค่าวันที่สุด

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ଶ୍ରୀ ଗରଗ୍ନାମ ଛଟଙ୍କଦ

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สศจ)/๖๔๑
ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเข้มแข็งธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียด pragmatism สำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับแนวทางเศรษฐกิจพัฒนา เศรษฐกิจพัฒนา เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ตามข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศไทยเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่๕ ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ไปน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนให้ระบบสหกรณ์แบบเป็นผลนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเขื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้ปุ่งหวังทำกำไรเพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดหาทรัพยากรต้นทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิ่งสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจการต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ รวมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงพยาบาล สถานีจำนำมี่น้ำมันชุมชน

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบและหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจเพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อเกิดกำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับกับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้นในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนนและทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เน้นควรให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการนำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรดแล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลลास)
รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมและดิตามนิยมพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๘๐๐๐ ต่อ ๙๓๓ (ภารีสา) ๔๔๑ (สุภาวดี)

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๑๔๔๖ www.cabinet.thaigov.go.th วัน ๒๓-๐๗-๕๘ (ถูกาวดี)

គំរាលទីស្តី

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ จำนวน ที่ คสช(สตธ)/บอจ
ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเข้มแข็งธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความลับเอียด pragmatism สำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม ความหลากหลายทางเศรษฐกิจพื้นที่ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ตามข้อสังการของหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรม ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของคณะกรรมการส่งเสริมความสงบแห่งชาติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภายใต้ชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มนิชชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนให้ระบบสหกรณ์แบบปันผลนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

ทั่วไปที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้มุ่งหวังทำการเพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดทำทรัพยากรัตนทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจการต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีขั้นตอนเป็นเจ้าของ รวมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งขุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงเรียนชุมชน สถานีจำหน่ายน้ำมันชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต – โภเนียง (Poipet O’Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อเกิดกำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น ซึ่งจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เท็นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการ นำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม ลดความลังเลกังวล ซึ่งคณะกรรมการแล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอธิราช พงษ์ วงศ์ศิริวิลลส์)
รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ព័ត៌មានទីផ្សារ

ព័ត៌មានទីផ្សារ
ក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល

សំណักលោខាធិការគណន៍រដ្ឋបាល
ទាំងអស់រដ្ឋបាល ភាព. ១០៣០

ក្រសួង ក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល
ក្រសួង ក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល

ព័ត៌មានទីផ្សារ ក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល

សំណកលោខាធិការគណន៍រដ្ឋបាល

តាមការចែកចាយ ក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល

ក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល

ក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល

ក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល

ក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល

ក្រសួងសំគាល់រដ្ឋបាល

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบและหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจเพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อเกิดกำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการการศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ตน

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับกับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้นในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควรให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการนำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบันไดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการฯแล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวทางคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิล拉斯)
รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักพัฒนาฯทศastr์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๓ (ภารีสา) ๔๔๑ (สุภาวดี)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๕๖๑ www.cabinet.thaigov.go.th (๑๒ ๒๓-๐๗ ๒๕๖๒)

ด่วนพิสูจน์
ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ก) ไม่ติด

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙๘ กองทัพภาคมทรรษ ๒๕๕๘

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษารากฐานความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สลธ)/บํก๑
ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความลับเอียด ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความรู้มุ่งเตรียมรับ ตามข้อสั่งการของหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ของคณะกรรมการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้มั่นอยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมีใช้ระบบสหกรณ์แบบปันผลนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้มุ่งหวังทำกำไรเพื่อตอบสนองกับการลงทุนของป้าเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดหาทรัพยากรด้านทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเข้าพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ ร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งจะสามารถเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงสีชุมชน สถานีจำหน่ายน้ำมันชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต – โอบเนียง (Poipet O’Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อก็ิดกำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น ซึ่งจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการชนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการ นำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม ลดคล่องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการและรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน
๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว
๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลากส์)
รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) เม.๔๗๘๖

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สสอ)/๖๔๑
ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน
ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียด
 pragmatism สำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษา
ความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม
กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ตามข้อสั่งการของหัวหน้าคณะกรรมการสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ
ด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน
(ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรม
ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนี้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔
ของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้มาตรฐานกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่
นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนา
เศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมิใช่ระบบสหกรณ์
แบบปัจจุบัน ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจ
ชุมชนไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

ทั่วไปที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิด
ธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มิได้มุ่งหวังทำกำไร<sup>เพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง
ค่าจัดหาทรัพยากรดั้นทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำไปสนับสนุนให้เป็นจุดแข็งของชุมชน ซึ่งต้องอาศัย
การศึกษา สาธารณสุข น้ำดีว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง</sup>

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม
(Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจการต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ
ร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงสีชุมชน สถานีจำหน่ายน้ำมันชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสร้างเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ
ปอยเปต – โภเนียง (Poipet O’Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร
คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัย
ผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบและหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจเพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อก็ได้กำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการการศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับกับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้นในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนนและทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควรให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการนำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้รับการแต่งตั้งมาด้วย

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลาส)
รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๑๕๗๘๙

สำนักเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สสช)/๖๔๑
ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียด pragmatism ตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ด้วยการเชื่อมกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระบบเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้มาตรฐานกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายใต้ชื่อ ๒๕๕๘ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนนี้ ซึ่งระบบสหกรณ์แบบบ้านผลัด ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิด ธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้ มุ่งหวังทำกำไร เพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดหาทรัพยากรดั้นทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ ร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงพยาบาล สถานีจำหน่ายน้ำมันชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระแห้งเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ ปอยเปต – โภเนียง (Poipet O’Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อเกิดกำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานครุภัณฑ์ที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการ นำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดตั้งกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้วางมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน
๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว
๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลาส)
รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักพัฒนาอยุธยาศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๓๓ (ภารีสา) ๔๔๖ (สุภาวดี)
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.cabinet.thaigov.go.th (e 13-07-58/ลูกค้า)

គំរាមពីសេចក្តី

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕๘

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สสอ)/๖๔๑
ลงวันที่ ๓๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความลับอียดปราภูภูมิสามเนาหนังสือที่สง่างามด้วยน้ำ

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเขื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ตามข้อสั่งการของหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ของคณะกรรมการส่งเสริมความสงบแห่งชาติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมีใช้ระบบสหกรณ์แบบปันผลนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้ปุ่งหวังทำกำไรเพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้ทั้งสิ้นจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดทำทรัพยารัตนทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจการต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีขุมชนเป็นเจ้าของ รวมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งขุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงพยาบาลน้ำร้อนชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระแห้งเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต – โภเนียง (Poipet O’Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประisan เช่น ฝ่ายปกครอง หรือนายทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อเกิดกำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบด่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น ซึ่งจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการ นำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม ลดคล่องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลาก)
รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ตัวหนีสูตร

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๖๗

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ ๑๕๕๘
กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การสร้างความเข้มโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สลธ)/๖๔๑
ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเข้มโยงธุรกิจชุมชน
ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความคล่องแคล่ว
 pragmatism สำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษา
ความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเข้มโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม
กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ตามข้อสั่งการของหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย
ด้วยการเข้มโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเข้มโยงอาเซียน
(ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรม
ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนี้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔
ของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ในอ้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่
นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนา
เศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเข้มโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมิใช่ระบบสหกรณ์
แบบบ้านผลัด ดังนั้น แนวคิดในการเข้มโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจ
ชุมชนไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

ห้าใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเข้มโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิด
ธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้ดุลหันท์ทำกำไร^๑
เพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง
ค่าจัดหาทรัพยากรต้นทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สวัสดิการสังคม
การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม
(Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจการต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ
ร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงสีชุมชน สถานีจำหน่ายน้ำมันชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสาระแก้วเป็นจุดเข้มโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ
ปอยเปต – โอลิเนย় (Poipet O’Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร
คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัย
ผู้ที่เข้มประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อเกิดกำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการนำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม ลดคล่องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการฯ แล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน
๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว
๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลาส)
รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักพัฒนาอยุธยาศตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๖๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๓๓ (ภารีสา) ๔๔๑ (สุภาวดี)
โทรศัพท์ ๐ ๒๖๘๐ ๑๔๖๖ www.cabinet.thaigov.go.th (๑๙ ๐๗ ๕๘/สุภาวดี)

គំរាលទីតួច

ទី នរ ០៥០៥/វ(ស) ឯកពាណិជ្ជកម្ម

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ପ୍ରକାଶମୁଦ୍ରଣ ଟେକ୍ଟିକ୍

เรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดหนาทกรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คลช(สลธ)/๖๔๗
ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความลับเอี้ยด ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ให้ความรู้และศูนย์ติวทราบ ตามข้อสังการของท่านนายกฯ ความสงบแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่๔ ของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมีใช้ระบบสหกรณ์แบบเป็นผลนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำกำไรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเข้มแข็งกับเขตเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้ มุ่งหวังทำกำไรเพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดหนารัพยากรต้นทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิ่งแวดล้อม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ ร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ชุมชนชุมชน เป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรงสีชุมชน สถานีจำหน่ายน้ำมันชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสร้างรากเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต - โวเนียง (Poipet O'Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อก็ต้องทำจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสร้างแก้ว ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษสร้างแก้วกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานควรกำหนดพื้นที่นำร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสร้างแก้วก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เน้นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการ นำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการต้องมีความตื่นตัวและเฝ้าระวังต่อไป

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษารากฐานความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้วิแนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอธิรพงษ์ วงศ์ศิริวิล拉斯)

รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักพัฒนาฯทศศรัตน์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๖๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๓ (ภารีสา) ๔๔๑ (สุภาวดี)

โทรสาร ๐ ๒๖๘๐ ๑๔๔๑ www.cabinet.thaigov.go.th ๑๔ ๒๓-๐๗-๕๙/ศุภวัฒ์)

ค่าวันที่สูง

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕๙ ก្រករាជកម ២៥៥៨

เรื่อง การสร้างความเขื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
เรียน เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำคัญเลขที่การคณ์รักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ คสช(สลธ)/๖๔๗
ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง การสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ไปเพื่อดำเนินการ ความลับเอียด ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ลงมาด้วยนั้น

ในคราวประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้รายงานการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในคณฑ์รัฐมนตรีทราบ ตามข้อสังการของท่านนายกฯความสนใจแห่งชาติ ดังนี้

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวคิดในการขยายอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยการเชื่อมโยงกับประเทศไทยเพื่อบ้านในกรอบระเบียงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงอาเซียน (ASEAN-connectivity) โดยอาศัยความเป็นจุดแข็งของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของอาเซียน กิจกรรมในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ นอกจากนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่๔ ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้กำหนด Roadmap ให้มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ในเชิงธุรกิจให้ได้มาตรฐานกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่นำร่องเศรษฐกิจพิเศษภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้การพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับชุมชนมีความเชื่อมโยงกันโดยใช้ธุรกิจชุมชน (Community Business) ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจและนำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลกำไรกลับมาสู่ชุมชนภายใต้ระบบสหกรณ์ชุมชนมีใช้ระบบสหกรณ์แบบบ้านผนังนิยม ดังนั้น แนวคิดในการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกับธุรกิจชุมชนจึงเป็นการนำธุรกิจชุมชนไปทำการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั่นเอง

หัวใจที่จะทำให้ธุรกิจชุมชนเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจพิเศษไปด้วยกันได้ ต้องอาศัยแนวคิดธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งหมายถึงรูปแบบการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจที่มีได้ มุ่งหวังทำกำไรเพื่อตอบสนองกับการลงทุนของปัจเจกบุคคล หรือเอกชน แต่ผลกำไรที่ได้หลังจากหักค่าจ้าง ค่าแรง ค่าจัดทำทรัพยากรต้นทุน รวมถึงการบริหารจัดการแล้ว จะถูกนำกลับคืนมาสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิทธิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข นับได้ว่าเป็นการสร้างความมั่นคงที่ได้จากเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษโดยตรง

นอกจากนี้การจะทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็งได้จำเป็นจะต้องมีวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) รองรับ โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ ร่วมกันในรูปแบบสหกรณ์ บรรษัทชุมชน ซึ่งชุมชนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เช่น โรมสีชุมชน สถานีจานวนน้ำน้ำชุมชน

ตัวอย่างกรณีของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระดับโลกเป็นจุดเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต - โภเนียง (Poipet O'Neang) ของกัมพูชาที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรคลังสินค้า และการขนส่ง โดยชุมชนในพื้นที่จะต้องมีความพร้อมด้วยการสร้างธุรกิจชุมชนรองรับ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่เชื่อมประสาน เช่น ฝ่ายปกครอง หรือหน่วยทหารในพื้นที่

เมื่อชุมชนรวมตัวกันเป็นธุรกิจชุมชน (Community Business) ได้แล้ว ต้องกำหนดกรอบ และหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชนและสังคม ซึ่งถือเป็นแนวทางของธุรกิจ เพื่อสังคม ดังนั้น การกำหนดว่าเมื่อก็ได้กำไรจากธุรกิจชุมชนแล้วจะต้องแบ่งไว้ส่วนหนึ่งเป็นทุนสวัสดิการ การศึกษา สาธารณสุขของชุมชน จะเป็นเรื่องที่ต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแบบของวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยต้องให้สอดรับ กับเป้าหมายของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ทั้งนี้ สามารถเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกันได้ โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและมีการดำเนินการต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการขยายผลได้มากขึ้น จึงจะถือได้ว่าเป็นการนำผลประโยชน์ที่ได้จากการเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกกลับไปสู่ชุมชนและสังคม ในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานครรภานดพื้นที่น่าร่องในการรวมกลุ่มเป็นธุรกิจชุมชน โดยเริ่มต้น ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ก่อน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการขนส่งคมนาคมทั้งทางถนน และทางราง รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปพื้นที่กัมพูชาตอนใน ตลอดจนเวียดนามตอนใต้ได้ ทั้งนี้ เห็นควร ให้หน่วยทหารในพื้นที่เป็นแกนกลางในการรวมกลุ่มประชาชนในพื้นที่ให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยการจัดตั้งโครงการ นำร่องก่อน และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้แนะนำส่งเสริมการรวมกลุ่ม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้แนะนำ ให้ความรู้ และให้ความช่วยเหลือในการทำ website และ e - Commerce ซึ่งจะทำให้แนวความคิดดังกล่าวบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้วางมติไว้

๑. รับทราบตามที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติรายงาน

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสร้างความเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. ให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยอาจใช้แนวคิดการเชื่อมโยงธุรกิจชุมชน ธุรกิจเพื่อสังคม วิสาหกิจเพื่อสังคม กับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลาส)
รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักพัฒนาสุทธิศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๓ (ภารีสา) ๔๔๑ (สุภาวดี)

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.cabinet.thaigov.go.th (ก. ๒๕-๖๗-๕๘/สุภาวดี)